

اسنادی پرامون
توطئه ربودن و قتل سرلشگر افشار طوس

رئیس شهر بانی حکومت ملی به سال ۳۲

گردآورنده: محمد ترکمان

* قسمتی از وصیت امام علی (ع) به فرزندش امام حسن (ع)

"... و اعرض عليه اخبار الماضین، و ذکرہ بما اصاب من کان قبلک من الاولین، و سرفی دیارهم و آثارهم فانظر فیما فعلوا، و عما انتقلوا، و این حلوا و نزلوا، ... ثم ردهم اخر ذلك الى الاخذ بما عرفوا، والا مساک عالم یکلفوا، فان ابتدئ نفسك ان تقبل ذلك دون ان تعلم كما علموا فلیکن طلبک ذلك بتفهم و تعلم، لابتور الشبهات، و غلو الخصومات، ... ."
"... و به اخبار گذشتگان (چگونگی سرگذشتگان) آشنا کرده و بیادش آور آنچه به پیش از تو از پیشینیان رسیده است، و در سراها و بازماندها و نشانه های ایشان گردش کن، پس ببین چه کردند، و از چه جائی انتقال یافتد، و لکجا فرود آمده جا گرفتند ... پس اگر نفس تو سرباز میزند از اینکه آنچه خویشاوندان تو بر آن گذشتند بپذیرد بدون آنکه بداند همچنانکه آنان دانستند باید خواست تو در آن طلب فهم و تحصیل علم و دانایی باشد نه اینکه در شبهات افتاده در جدل و زد و خورد ها فرو روی ...".

سرهنگ رستگار وکیل مدافع دکتر مظفر بنائی :

" این - بقائی - فرد فداکاری است مادامی که
با مصدق بوده و به مجردی که دکتر مصدق از راه بر
میگردد ایشان از او برمیگردند و نعام نقشه‌ها را بنفع
مقام سلطنت نقش برا آب میکند . " *

دکتر مظفر بقائی :

" من باعتراف تمام کسایکه وارد در حریانات
سیاسی این چند سال اخیر بوده‌ام و شخصاً " یا با کمک
همفکران و دوستان سه دفعه تاج و تخت این مملکت را
از خطر سقوط‌حتمی نجات داده‌ام ، هیچکس منکر این
مسئله نیست . . . ***"

حسین خطیبی دردادگاه تحدید نظر تقل افشار طوس :
" دولت سابق مقاصدی علیه مقام سلطنت داشت
و بدیهی است ملتی با سوابق تاریخ تمدن چند هزار
ساله و با محبوبیتی که اعلیحضرت شاه دارند . . . .
ملت نگداشت دولت سابق بهدف بر سد . " ***

" دکریقائی ، رهبر حزب کارگوان *** ، ضروری

---

* "حریانات مدافعت دکتر مظفر بقائی دردادگاه
نظامی (۲)" ، ازان انتشارات : "حزب رحمتکشان ملت
ایران" ، ص ۵۹ .

** همانجا ، ص ۱۶۵

*** روزنامه "کیهان" ۹ دی ۱۳۳۲ ، شماره

. ۳۱۷۱

**** زحمتکشان .

تشخیص داده است که بطور آشکار علیه ایالات متحده
آمریکا اظهار نظر کند ...

آقای سپهبدی معتقد است که به نفع روابط
حسنۀ بین ایران و آمریکاست که آمریکا هدف حمله
قرار گیرد، تابدین ترتیب هرگونه امکان این که ایرانیان
باور بکنند که ایالات متحده آمریکا پشتیبان حزب
کارگران است رد شود ."

از گزارش سی . سی . فینچ (وابسته
کارگری سفارت آمریکا) به ار . ان .
مليون (دبیر اول سفارت)
" اسناد لانه جاسوسی " ، (ش ۲۳)

صفحات : ۱۴۱ و ۱۴۲

" او (بقائی) مدعی است که با عزیمت انگلیسها ،
آمریکا فرصت خواهد داشت تا یک سیاست مستقل و
روشن بینانه نفتی برای ایران تهییه کند . او این موضوع
را از لحاظ تاسیسات توزیع و پخش و به بازار رسانی
نفت توصیف کرد . . . "

از گزارش ملاقات سی . سی . فینچ با
مصطفی بقائی بتحریر دبیر اول سفارت ، .
" اسناد لانه جاسوسی " (ش ۲۳) صفحات
صفحات : ۱۵۱ و ۱۵۲
" بقائی جاه طلب ، هدفش را بر روی کمتر از
نخست وزیری تنظیم نکرده است " .
اسناد لانه جاسوسی (ش ۲۳) صفحه ۱۶۶ .

بسم الله الرحمن الرحيم

در دفترهای ۱، ۲، ۳ و ۴ این "مجموعه" ، به توضیح برخورد
جريدةات:

۱ - سیاست انگلستان که مدت ۱۵۰ سال در این مملکت حکم‌فرما و
خط‌دهنده بوده ، و دربار منبعثاز آن سیاست و نیروهای وابسته به آن ،
۲ - جریان چپ نما بر هبری حزب توده مجری سیاست روسیه شوروی
و ....

۳ - خط فکری ای که بدون ارتباط مستقیم با خطوط یاد شده در فوق ،
بدلیل ساده‌اندیشی و برخورد سطحی و شکلی با مسائل ، دشمنان نهضت
ملی از طریق عوامل نفوذی خود بآنها خط‌داده و آنان را در مقابل نهضت
قرار میدادند ،

از زبان اسداد و مدارک ، پرداختیم .

دفتر پنجم : که اینک مقابل شما قرار دارد ، به "توطئه ربودن و قتل
تیمسار افشار طوس" ، رئیس شهربانی دولت ملی دکتر محمد مصدق جهت -
سقوط آن دولت ، اختصاص داده شده است .

سرسختی دکتر مصدق در دفاع از استقلال ایران و عدم انعطافش در
مقابل سیاست آمریکا و برنا مهیشنها دی یانکبین المللی ، آمریکا و هواداران
داخلی او را که تامدی پس از ملی شدن صنعت نفت ، بامید : تضعیف رقیب
انگلیسی و سهیم شدن در غارت منابع نفتی و داشتن نقش فعالتری در ایران در

جهت اهداف خود، از نهضت پشتیبانی مینمودند را در صفحه مخالفین نهضت قرار داد.

ادامه قطع نفت بسوی انگلستان، سیر نزولی ورود کالاهای غرسی، - محدود ساختن قدرت شاه و خانواده سلطنتی، اخراج افسران وابسته از قوای نظامی و انتظامی، پاکسازی ادارات، اتخاذ تصمیماتی بنفع روسیه - عیان وعلیه بزرگ مالکین ارضی و ... و پشتیبانی از نهضتهای آزادیبخش و ... مبارزه مخالفان نهضت ملی را پس از پیروزی قیام سی ام تیر، ۳۱ وارد مرحلهٔ نوینی ساخت.

در این مرحله، برخی عوامل نفوذی مرتبط با دربار و سفارت آمریکا و عناصر قدرت طلب و ... از صفوف نهضت خارج و علناً "در کنار مخالفین قرار گرفتند.

جریان فوق، پس از شکست در توطئه ۹ اسفند ۳۱؛ جهت سقوط دولت دکتر مصدق، طرح ربودن چند تن از چهره‌های مؤثر نهضت را ریخته و نقشه فوق را با ربوودن تیمسار افشار طوس که منجر به شهادت او گردید، بمرحلهٔ اجرا درآورد.

آنچه مادراین دفترگردآورده‌ایم، مجموعه‌ای از اسناد و اخباری است که خواننده‌را، در چند و چون واقعه، انگیزه‌ها، عاملین و اهداف آنان از این عمل، قرار می‌دهد.

در جریان توطئه ربودن و قتل افشار طوس، افزون بر مشاهده دست سیاست خارجی، دربار، امراء نظامی اخراجی از نیروهای مسلح و ... با عناصر دیگری روبرو می‌شویم که قبل از صفوف نهضت ملی قرار داشتند، که در راس آنان از مظفر بقائی می‌توان نام برد.

بررسی این نکته‌که فردی همچون بقائی؛ مدعی دفاع از نهضت ملی، چگونه در کنار جریانات و عناصر ضد نهضت قرار می‌گیرد و دست بتوطئه و از کوئی و سقوط دولت ملی می‌ازد، خالی از عبرت و پند آموزی نیست. بقائی که بدلیل انحرافات بیشی و خصلتهای منفی، زمینه مناسبی

برای افتادن در دام مخالفین نهضت را داشت، آنچنان که گذشت زمان اثبات کرد، انگیزه اصلی او از شرکت در نهضت، ارضای حسن قدرت طلبی و دست یافتن به پست نخست وزیری بوده است.*

* در مطالعه‌ها حوال بقاعی، آرزوی او بحث دست یابی به پست نخست وزیری بر هر پژوهشگری آشکار می‌گردد.

در این ارتباط، خالی از فاعده‌های نیست به مخاطره‌ای که یکی از بازپرسان پرونده "قیام ملی سی ام تیر ۳۱" برای راقم نقل کرد اشاره‌ای گردد. آقای عالی‌می نقل می‌کند:

"من بدليل شرکت در "کمیته تحقیق" با بقاعی که در راس کمیته قرار داشت، در ارتباط، و از سوی دیگر با آیت الله کاشانی سیز مربوط بودم. روزی بقاعی از من درخواست نمود بهنگامی که آیت الله را ملاقات می‌کنم از کوشش‌های او در "کمیته تحقیق" ذکری بمیان آورده، و از ایشان بخواهم که او را تشویق نمایند.

ناقل ادامه میدهد: شنیدن این درخواست توسط بقاعی، برای من نامفهوم و کودکانه بود، و از خود می‌پرسیدم، با موقعیتی که او دارد چه نیازی به تشویق و اندیشیدن به این نوع مسائل می‌باشد؟

علیرغم عدم درک انگیزه بقاعی از این درخواست، روزی که آیت الله را ملاقات کردم، از حمایت بقاعی "در کمیته تحقیق" یاد کرده و درخواست تشویق او را نمودم.

در دیدار بعدی با بقاعی، او بپاخته و مرد در آغوش گرفت و تشکر نمود و گفت:

"در کابینه من، پست وزارت دادگستری از آن شما خواهد بود. " و من، در آن لحظه بود که پی با انگیزه درخواست او بردم و متوجه شدم

توطئه ربودن و قتل افشار طوس

۶

و در زمانی که دکتر مصدق پسازی ام تیر ۳۱ در مقابل ها توقعات آمریکا و بانک بین المللی و سیاست داره بود جمهوری کشور بدون اتکاء بدرآمد های نفتی و مبارزه با شاه و دربار او، و عوامل فاسد و واپسی نیروهای مسلح و... سرخستی نشان میداد، بقائی کوشش داشت تا خود را بعنوان نیروی حاشرین قابل اعتماد و اطمینان آمریکا، شاه، ارتشد و... معرفی کند. و در راه کسب این اعتماد و اطمینان تا آنجا پیش رفت که طراح اصلی ربودن و قتل افشار طوس گردید. *

بقیه پاورقی از صفحه قبل
که برای نخست وزیری تلاش میکند.

پایان "نقل قول"

جاسوسان آمریکائی که باعتراف "اسناد لانه جاسوسی شماره ۲۳" ، از سال ۱۳۲۸ بقائی با آنان در تماس بوده است، نیز اذعان دارند که او در بی تحقق بخشیدن با آرزوی همیشگیش "نخست وزیری" ، میباشد.

* در حوادث پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، با نمونه های متعددی از این نوع قدرت طلبها روپرور می شویم، که برای اراضی هواهای نفسانی خود، دست با عمال ضد اخلاقی، ضد اسلامی و ضد میهنی، یا زیده و برای دست یابی به دستمالی خیالی و موهم، قیصریه ای را با آتش کشیده اند. اینان در راه رسیدن به قدرت، تداوم و توسعه و گسترش آن، در دامن امپریالیسم افتاده و با ضد انقلاب و صدام متجاوز عامل امپریالیسم، بودند رسیده اند.

بنی صدر و رجوی نمونه های روشنی از این نوع عناصر میباشند. آنان که سالها بقائی را بدلیل خیانتش به نهضت ملی، بحق لعن و نفرین میکردند، خود در راه رسیدن به قدرت و گسترش و توسعه آن، راه بقائی را طی نمودند، و دست به مخالفت و مبارزه با ناخدا ای انقلاب که هدایت کشته بقیه پاورقی در صفحه بعد

بقيه پاورقی از صفحه قبل انقلاب رادردريائی متلاطم عهده دار است زدند ، شخصیتها و چهره های ضد آمریکائی و طرفدار مستضعفین خط امام را ترور کردند ، شهادی محرابی را به شهادت رساندند ، که قادر به بسیج توده ها در مبارزه ضد امپریالیستی بودند . در مقابل توده های ضد آمریکائی ، ضد سلطنت و ضد اسرائیلی مسلحانه ایستادند ، بدامان امپریالیستهای غربی پناهنده شدند و با ضد انقلاب و صدام متجاوز ، قاتلین فرزندان این مژوبوم ، پیمان همکاری امضاء نمودند . رجوی با پیروی از مشی حزب توده در سالهای ۳۰ تا ۳۲ ، نیروی بخشی از جوانان حق طلب را که میتوانستند در خدمت انقلاب فراگیرند با نحراف کشیده و از این راه ، آب به آسیاب امپریالیسم و ضد انقلاب ریخت .

رجوی بادست یازیدن باعمال فوق ، امید آن داشت و دارد که مشکلات جمهوری اسلامی نوپارافراش ، زمینه ، فعالیت اشار و عناصر کم ملاحت ، تنگنظر ، طرفدار اعمال خشونت نسبت به مردم ، بی تفاوت و یا مخالف عملی شعارهای اساسی انقلاب اسلامی : استقلال ، آزادی ، جمهوری اسلامی ، و حامیان مناسبات غیر توحیدی در زمینه اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی و عناصر متهتك و جهال متنسک و مارک زن و ... را در حاکمیت گسترش ، و بدینطريق نارضایتی ها را توسعه و زمینه ساز سقوط جمهوری اسلامی به توهمند دست یابی بقدرت و ارضی هواهای نفسانی خود گردد .

خط فوق از طرح تضاد اصلی جامعه : امپریالیسم ؛ طفره و باطراح تضادهای کاذب ، نیروهای صادق و مردمی را از وحدت بر حول محورهای وحدت بخش میپردازد .

وظیفه عناصر و نیروهای حق طلب است که با برخورد اصولی به مسائل ، نیروها و اشار ، در حول محورهای اصولی استقلال ، آزادی و جمهوری اسلامی که زمینه عینی آن ، مبارزه با وابستگی و حرکت درجهت استقلال و خود بقیه پاورقی در صفحه بعد

تذکر چند نکته در ارتباط با مطالب این دفتر:

۱ - سرلشگر افشار طوس در تاریخ ۱ بهمن ۱۳۲۱ بریاست شهر باش منصوب و تاریخ ۳۱ فروردین ۱۳۲۲ (هنگام ربوده شدن)، نقشی اساسی در خنثی سازی توطئه های مخالفین نهضت ایفا نمود.

۲ - افشار طوس باتفاق جمعی دیگر از افسران طرفدار نهضت، گروهی بنام "افسران ملی"، در سال ۱۳۲۱ تشکیل دادند که بقائی نیز در جلسات اولیه آن شرکت و سپس حسین خطیبی را بعنوان جاتشین خود در این گروه معرفی نمود.

۳ - حسین خطیبی در سالهای ۲۳ و ۲۴، عضو شورای متحده مرکزی حزب توده، و پس از انشعاب، هنگام تاسیس حزب زحمتکشان به همکاری با آن حزب پرداخته و مقلاشی نیز از اودر روزنامه شاهد (نشریه ارگان حزب) منتشر شده است.

از منزل حسین خطیبی به نگام دستگیری عکس های متعددی ازاو با شاه و سایر اعضای خانواده سلطنتی بدست آمد که نشانگر ارتباط نزدیک او با دربار بود.

۴ - علت رفتن افشار طوس منزل حسین خطیبی، کوشش جهت التیام روابط بقائی با دکتر مصدق بوده و شاه نیز در ضرورت انجام این ملاقات، چندین بار به افشار طوس تاکید و سفارش نموده است.

۵ - با توجه به اینکه اداره آگاهی تحت اختیار عوامل دربار بوده، دکتر مصدق به وزیر کشور میگوید:

بقیه پاورقی از صفحه قبل

کفای در تمامی زمینه ها، احترام و دفاع از آزادی های فردی و اجتماعی مشروع و پیش بینی شده در قانون اساسی و حرکت در طریق از میان - بردن اختلافات فاحش طبقاتی و پیاده کردن قسط الہی در جامعه میلشد، از سقوط در دام جریانهای ضد انقلابی وابسته، قدرت طلب و ..... پرهیز نمایند.

امید آنکه، دفتر حاضر در طریق فوق مفید افتند.